

Marjetka Balkovec Debevec
Slovenski šolski muzej
Ljubljana

UDK/ 050.37](497.4)(091)
069.016(497.4)(091)

Primljeno: 2002. godine
Pregledni članak / Review

ŠOLSKA KRONIKA, ZBORNİK ZA ZGODOVINO ŠOLSTVA IN VZGOJE

Misel, da so vsa nova znanja težko razumljiva in prazna, če ne poznamo njihovih poti razvoja, njihovih korenin, je osnovni moto sodelavcev Šolske kronike. Modrost se iz dneva v dan potrjuje v sodobnem času in po njej so se gotovo ravnali tudi snovalci Zbornika za zgodovino šolstva in vzgoje. Prispevek predstavlja razvoj zbornika za zgodovino šolstva in vzgoje od njegovih začetkov do desetletnice izhajanja Šolske kronike, s poudarkom na zadnjem petletnem obdobju.

NASTANEK IN RAZVOJ ZBORNİKA ZA ZGODOVINO ŠOLSTVA IN PROSVETE

Šolska kronika, zbornik za zgodovino šolstva in vzgoje, je glasilo Slovenskega šolskega muzeja. Izhaja iz tradicije Zbornika za zgodovino šolstva in prosvete, skupne revije šolsko–pedagoških muzejev v Ljubljani, Zagrebu in Beogradu, ki je začel izhajati leta 1964. V uvodniku tega, prvega zbornika, so bili zastavljeni naslednji načrti: začeti je treba z zbornikom, nadaljevati s posameznimi monografijami in na koncu strniti v zgodovino šolstva in pedagogike Jugoslavije. Prvi dve ideji so prizadevni pisci in uredniki udejanili, del tretje pa je predstavljen v prvem zvezku Pedagoške enciklopedije (1989.).

Ob prizadevnem sodelovanju šolskih muzejev je bilo glavno uredništvo zaupano uglednemu hrvaškemu pedagogu–znanstveniku dr. Dragutinu Frankoviču, ki je to delo zavzeto opravljal polnih 24 let, do 20. številke zbornika. Za njim je delo glavne urednice prevzela prof. Slavica Pavlič, ravnateljica Slo-

venskega šolskega muzeja, ki je bila sicer že od leta 1981. odgovorna urednica zbornika.

Vsebinska struktura Zbornika, ki je bila zastavljena v prvi številki, se je v osnovi ohranila skozi vsa leta izhajanja. Tudi zunanji videz je bil deležen le manjših sprememb z različnimi barvnimi odtenki, vse do zadnje, 24. številke, ki se po zunanji opremljenosti razlikuje od prejšnjih. Pedagoški muzej iz Beograda je sodelovanje prekinil pri 23. številki. Zadnja, 24. številka skupnega zbornika Hrvaškega šolskega muzeja iz Zagreba in Slovenskega šolskega muzeja iz Ljubljane, je izšla leta 1991. Uredili sta ga: glavna urednica Slavica Pavlič in odgovorna urednica mag. Viktorija Durbešič. Ob pregledu vseh štiriindvajsetih števil Zbornika za zgodovino šolstva in prosvete lahko sklenemo, da je "edicija opravila pomembno kulturno–pedagoško poslanstvo v razsežnostih bivše skupne države..." (Tancer, 1993.: 175).

ŠOLSKA KRONIKA, SAMOSTOJNO GLASILO SLOVENSKEGA ŠOLSKEGA MUZEJA

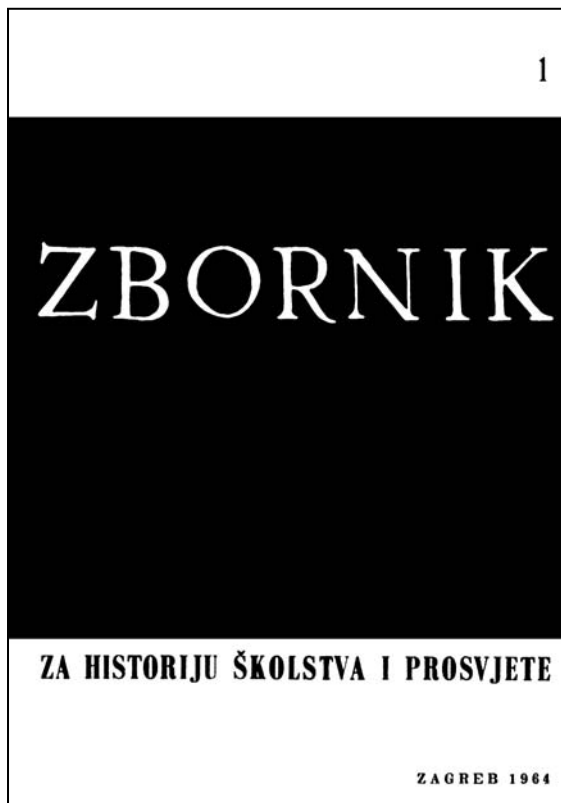
Naslednje leto, 1992., je leto, ko se začne nova zgodba. Zbornik je izšel kot 25. številka, hkrati pa prvič z novim imenom Šolska kronika, tudi z novo zunanjo podobo in postal je samostojno glasilo Slovenskega šolskega muzeja. Še zadnjič je – pred upokojitvijo – delo glavne in odgovorne urednice prevzela izjemno prizadeta prof. Slavica Pavlič, tehnični urednik pa je bil takratni muzejski svetovalec Slovenskega šolskega muzeja Jože Ciperle. V naslednjih letih sta nalogi glavnega in tehničnega uredništva prevzela Branko Šuštar in Mateja Ribarič, zadnji dve leti je tehnični urednik Šolske kronike mag. Stane Okoliš, glavna urednica Marjetka Balkovec Debevec in odgovorni urednik mag. Branko Šuštar.

Izdajanje vsakoletnega zbornika, v zadnjem obdobju kar v dveh številkah, zahteva od številčno majhnega muzeja veliko prizadevanja in raznolike naloge. Revija objavlja raziskovalne rezultate sodelavcev muzeja, raziskovalcev na inštitutih in na univerzah ter strokovnjakov iz šol, muzejev, arhivov pa tudi drugih preučevalcev šolstva. Zbornik je namenjen vsem, ki se kakorkoli ukvarjajo s tradicijo šolstva in vzgoje, predvsem pa učiteljem, različnim strokovnjakom, ki se ukvarjajo z zgodovino šolstva in pedagogike ter mladim raziskovalcem na osnovnih in srednjih šolah.

Šolska kronika vsebinsko zajema zgodovinske plati vzgoje, izobraževanja in šolstva, od teoretičnih vprašanj, do krajevnozgodovinskih študij, biografskih in bibliografskih pregledov. Največ prispevkov obravnava zgodovino šolstva na Slovenskem, seže pa tudi na bližnja območja in v širši evropski prostor.

Glavne ustaljene rubrike so: Članki in razprave, Prispevki in gradivo, Spomini na šolo, Jubileji (šol in posameznih pedagoških osebnosti), Iz muzejskega dela, Poročila in ocene. Pomembnejši članki imajo angleški izvleček in nemški povzetek, tudi naslovi prispevkov so prevedeni v angleški in nemški jezik. Članki so klasificirani po UDK klasifikaciji, vsebina Šolske kronike je vpisana v sistem Cobiss. Temeljit pregled Zbornika za zgodovino šolstva in prosvete (1–24) je objavil Mladen Tancer v Šolski kroniki št. 26 (Ljubljana 1993.). Šolsko kroniko od 1992. do 1995. pa je natančneje predstavil Branko Šuštar v prispevku posebnega predstavitvenega izvoda Šolske

kronike ob mednarodnem simpoziju šolskih muzejev in šolskozgodovinskih zbirk leta 1995. v Nemčiji (Göldenitz – Rostock). Pričujoči prispevek podaja nekoliko podrobnejši pogled v zbornike od leta 1996. do leta 2001., ko je imela Šolska kronika desetletnico samostojnega izhajanja.

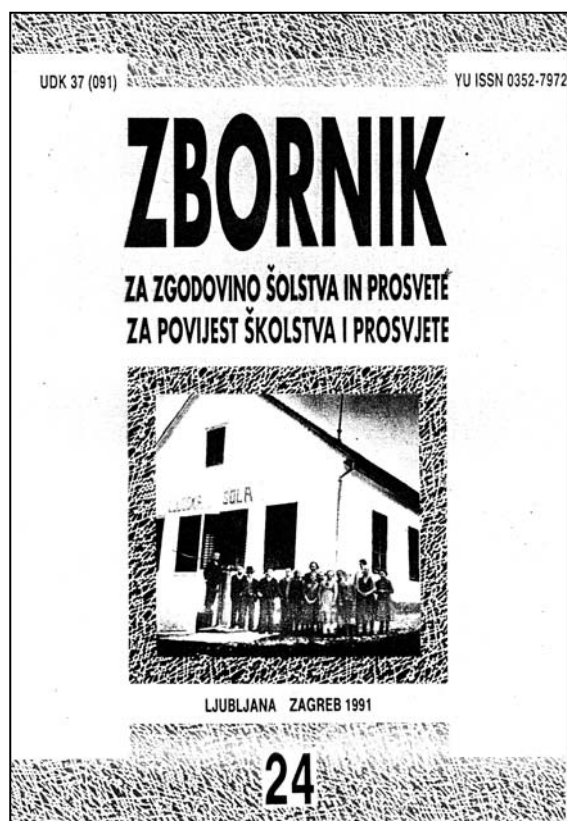
ŠOLSKA KRONIKA V ZADNJIH PETIH LETIH, 1996.–2001.

V obdobju 1996.–1998. je Šolska kronika nadaljevala zasnovo prejšnjih, tako v tehnično–oblikovnem kot tudi z ustaljenimi rubrikami v vsebinskem smislu. Članki obravnavajo različne teme o zgodovini šolstva in pedagogike v različnih obdobjih in na več ravneh. Šolska kronika je ob svojem novem, začetnem štetju letnikov ohranila tudi številko zbornika, katerega tradicija nadaljuje. Tako je bila v Šolski kroniki številka 5 oziroma XXIX, leta 1996. za uvodno tema izbrana muzejska pedagogika, z obravnavo odnosa med šolo in muzejem; med kustosi in obiskovalci. Zajemala je kar sedem zanimivih prispevkov raz-

ličnih avtorjev z razmišljanji, raziskavami in izkušnjami v preučevanju tega odnosa. Poudarjena je bila želja, da bi muzej in šola delovala družno z roko v roki (Čokl, 1996.: 31), prav tako je bila potrjena ugotovitev, da povezava med muzejem in šolo vodi do zanimivejšega pouka in kvalitetnejšega znanja o preteklosti (Čampa, Granda, 1996.: 42). Poglavlje članki in razprave so prinesli nova spoznanja o avtoriteti osnovnošolskega učitelja v drugi polovici XIX. stoletja, o obrtnonadaljevalnem šolstvu, o strokovnem šolstvu, o kmečkih in gospodinjskonadaljevalnih šolah, o nemškem šolstvu na Gorenjskem, o šolstvu po drugi svetovni vojni na primeru Vojnika, predstavili so pedagoška dela, npr. Herbartov univerzitetni pedagoški seminar in pomembni osebnosti v šolstvu: dr. Franja Žgeča, Andreja Karlina. Rubrika Prispevki in gradivo je ob članku o jubilejih šol prinesla še nova spoznanja o posameznih šolah na Slovenskem. Med mnogimi spomini na šolo smo lahko sledili od tistih iz kronike slovenskih študentov v Beogradu med obema vojnarna, do hudomušnega spomina na učiteljska službo – službo, da te kap. Poleg predstavljenega dela v Slovenskem

šolskem muzeju in nekaterih razstav in dogodkov, povezanih z muzejskim delom na Slovenskem, je bila predstavljena tudi razstavna in druga dejavnost v Hrvaškem šolskem muzeju 1995./96. (Elizabeta Serdar) ter In memoriam – Branko Pleše (1922.–1996.) (Ivan Vavra). Med številnimi tujimi in domačimi ocenami del je bila predstavljena tudi knjiga Toma Vereša, Dominikansko opće učilište u Zadru, Zagreb 1996. (Andrej Vovko).

Vsebina 6. (XXX.) številke *Šolske kronike*, izšle 1997., je poleg prispevkov o razvoju posameznih šol prinesla tudi članek o šolskih kaznih ob koncu XIX. in v začetku XX. stoletja, o šolski politiki in problemih sloven-

ske prosvete med 1918.–1921., o slovenskem begunskem šolstvu po letu 1945., o dvojezičnem šolstvu na Koroškem, o življenju in delu dr. Mihajla Rostoharja ter o istrskem učitelju Matku Krištofiču (Božo Jakovljevič). Šolski čas so nam odslikali štirje spomini na šolo, v rubriki In memoriam pa so bili objavljeni zapisi v zahvalo in spomin akad. kiparju Tonetu Demšarju, mag. Vincencu Žnidarju, dr. Vladu Schmidtu, dr. Rudiju Lešniku in profesorici Sofiji Bižal. Poleg zapisa ob 7. mednarodnem simpoziju šolskih muzejev v Leedsu, razstave Spomini na šolo v SŠM in drugih razstav, je bilo v rubriki iz muzejskega dela predstavljeno tudi poročilo o delu Slovenskega šolskega muzeja in poročilo o delu Hrvaškega šolskega muzeja (Elizabeta Serdar). Po dvaindvajsetih poročilih in ocenah različnih del, povezanih z zgodovino šolstva in pedagogike, je bila objavljena še bibliografija za slovensko zgodovino šolstva 1990.–1995. in bibliografija o muzejski pedagogiki.

Šolska kronika v letu 1998. (XXXI/7) je bila skoraj v celoti posvečena pomembnemu jubileju, stoletnici Slovenskega šolskega muzeja. K sodelovanju in predstavitvi so bili povabljeni tuji šolski muzeji ter domači in tuji strokovnjaki, ki se ukvarjajo s šolstvom na prelomu XIX. v XX. stoletje. V uvodnem poglavju Sto let Slovenskega šolskega muzeja je Slavica Pavlič pisala o mestu Slovenskega šolskega muzeja v zgodovini slovenskega muzealstva, Andrej Vovko je objavil prispevek “Ustanovni očetje” Slovenskega šolskega muzeja v Slovenskem biografskem leksikonu, Stanko Okoliš, Branko Šuštar, Mateja Ribarič in Tatjana Hojan pa so predstavili zbirke Slovenskega šolskega muzeja v zadnjih letih. V rubriki Šolski muzeji v Evropi je svoje predstavitve prispevalo šest tovrstnih muzejev, poleg beograjskega, češkega, dunajskega, slovaškega in muzeja v Leipzigu, je Ivan Vavra objavil tudi Prispevek Antona Cuvaja k ustanovitvi Hrvaškega šolskega muzeja v Zagrebu. Naslednja rubrika je prinesla osem člankov o šolstvu na prelomu stoletja v Sloveniji in nato še osem člankov o šolstvu na prelomu stoletja v Evropi, med njimi je Štefka Batinič predstavila hrvaški šolski sistem konec XIX. stoletja. Ob vsakoletnem prispevku o jubilejih šol so se v Šolski kroniki spomnili tudi osebnih jubilejev prizadevnih sodelavcev prof. Tatjane Hojan in dr. Franceta Strmčnika. Zbornik je poročal še o delu muzeja v letu 1997., o razstavi Od mature do mature v Slovenskem šolskem muzeju, “Homo sum...” Ivan Hribar in njegova Ljubljana v Mestnem muzeju Ljubljana in o projektu učencev OŠ Ledina o rimski šoli in antični knjigi sklenil pa je s knjižnimi poročili in ocenami.¹⁾

---

¹⁾ Pri pripravi podatkov o Šolski kroniki med 1996. in 1998. je sodelovala Mateja Ribarič, višja kustodinja SŠM.

Naslednji zbornik – 1999. (XXXII/8) je prvič izšel v dveh številkah. V prvi so bili poleg tehtnih člankov v rednih rubrikah: *Gimnazija, fakultete in ženske* (S. Serše), *Nadzornik Anton Maier in formalne stopnje*

(E. Protner), *Zadruga učiteljski dom* (T. Hojan), ponatis članka Franceta Ostanka: *Šolski sistemi na Slovenskem v obdobju 1774. do 1963., Kako je nastajala Šola za ravnatelje* (M. Velikonja) in *Začetki in razvoj Srednje elektro in strojne šole Kranj* (J. Volarič). Pozabi je bilo iztrganih trinajst spominov na šolo, ki so bili predstavljeni na srečanju ob stoletnici muzeja. Muzejsko delo smo lahko spoznali ob letnem poročilu, posebej so bile opisane prireditve ob stoletnici Slovenskega šolskega muzeja, s pozdravnim nagovorom direktorja muzeja Branka Šuštarja in slavnostnim nagovorom ministra za šolstvo in šport Slavka Gabra. Predstavljena je bila privlačna zanimivost v Slovenskem šolskem muzeju učna ura naših babic in dedkov in poročila in ocene, med njimi tudi poročilo o publikaciji *Hrvatska gimnazija u Pazinu 1899.–1999.* (D. Juričić Čargo).

Drugo številko Šolske kronike v letu 1999. uvaja zapis ob osebnem jubileju prof. Slavice Pavlič, dolgoletne ravnateljice Slovenskega šolskega muzeja, urednice Zbornika za zgodovino šolstva in prosvete, avtorice številnih člankov. Sicer pa je zunanost te številke zaznamovala podoba Antona Martina Slomška, ob muzejski razstavi in zborniku s predstavitvijo bogatega Slomškovega pedagoškega dela. Sledili smo zanimivim člankom in razpravam, prispevkom in gradivu, tako o šolstvu v *Mengšu* (S. Okoliš), v *Račah* (I. Rošer), *začetkih študija tehnike v Ljubljani* (T. Dekleva), *slovenskih gimnazijah po letu 1918.* (A. Gabrič), *prvih študentih Filozofske fakultete na ljubljanski univerzi* (T. Anžur) in dvajsetletnici akcije “*Mladi za Celje*” (M. Mosbrucker). Spominska zapisa sta bila posvečena pedagogoma Ernestu Vrancu in Jožetu Jurančiču. Poročila so opisovala razstave: *NE! Razstava o drogah*; “*Šolski zvonec glasno poje, k sebi vabi mlade roje...*”; likovno razstavo dijakov ljubljanskih dijaških domov; *razstavo o A. M. Slomšku in II. del stalne razstave Šolstvo na Slovenskem skozi stoletja (1848.–1918.)* v Slovenskem šolskem muzeju; ter mednarodni simpozij “*Zgodovina predšolske vzgoje*” v Bratislavi in 8. mednarodni simpozij šolskih muzejev in šolskozgodovinskih zbirk v Friedrichshafnu ob Bodenskem jezeru. Publikacija sta dopolnjevali stalni rubriki Spomini na šolo in Poročila in ocene.

Ker smo v letu 2000. v Sloveniji praznovali dve pomembni obletnici: *450 let prve slovenske knjige in 200 letnico rojstva Franceta Prešerna*, smo jima pozornost namenili tudi v obeh številkah 9. (XXXIII.) zbornika. Prvo obletnico v prvi številki je zaznamoval članek o protestantskih deželnih šolah. Zanimivi znanstveni članki pa so govorili še o spremembah v šolskem koledarju med

1870. in 1918., o obravnavi vode v učbenikih s kemijsko vsebino (1847.–1939.), o pomembnem tržiščem čevljar-skem mojstru in strokovnem učitelju. Posebno poglavje je prineslo prispevke, ki so dokončno zaokrožili dogajanja ob prireditvah, povezanih s praznovanjem stoletnice Slovenskega šolskega muzeja v letu 1998. Opozorili smo na 80–letni jubilej pomembnega pedagoga dr. Ivana Furlana in se spomnili dela učiteljice Minke Pahor ter raziskovalca šolske zgodovine Dragotina Murka. Predstavljeno je bilo delo muzeja v letu 1999., projekt Dekleta in šola in razstava Kaj bereta slovenski učitelj in učenec. V drugi številki smo se s posebnim poglavjem, Prešeren in šolstvo, spomnili

200–letnice Prešernovega rojstva. Med Članki in razpravami je bil zanimiv pregled šolske mreže na Slovenskem, šolski koledar med 1919. in 1929., učila za pouk fizike v drugi polovici XIX. stoletja in prvi del obravnave ob tristoletnici osnovnega šolstva na Ravnah na Koroškem. Pritegnil je prispevek s podnaslovom *Od popotne palice do rektorskega žezla – o študentih s slovenskega etničnega prostora na avstrijskih in nemških univerzah*. Temu so sledili še sestavki o 70 letnem delovanju Srednje tekstilne, obutvene in gumarske šole v Kranju ter o Karlu Kuncu, piscu učbenikov za matematiko in fiziko. Izčrpen je bil pregled jubilejev šol v letu 2001., sledili so jubileji treh pedagogov in raziskovalcev zgodovine šolstva: mag. Mladena Tancerja, dr. Ane Benedetič in dr. Zdenka Medveša. Predstavljen je bil III. del stalne razstave o šolstvu na Slovenskem (1918.–1945.) s primerjavo ob odprtju stalne razstave v Hrvaškem šolskem muzeju, v nadaljevanju smo lahko spoznali še razstave: Od Mravljice, Vrabčkov, do Murnov in Sončkov – razstava glasil ljubljanskih osnovnih šol,

razstavo “Stoletni most tišine”, šolstvo na “Temni strani meseca”, razstavo 50 let slovenske klasične gimnazije v Trstu, razstavo “Radosti odkrivanja” in razstavo o življenju in delu učiteljice Ludovike Kalan. Oba zbornika so zaokrožili še prispevki zvestih piscev Zlate in Jožeta Volariča ter Janeza Švajncerja v Spominih na šolo in rubrika Poročila in ocene.

V novem tisočletju, v *letu 2001.* je Šolska kronika zaznamovala desetletni jubilej, saj je ob številki XXXIV – številki s tradicijo, nosila še *številko 10*, ki je predstavljala 10. letnik samostojnega glasila Slovenskega šolskega muzeja. Poleg nekoliko spremenjenega zunanjege videza in poleg mnogih zanimivih prispevkov smo uvedli še novo rubriko – Drobtinice iz šolske preteklosti z namenom, da bi se krog stalnih bralcev Šolske kronike še razširil in še posebej, da bi spodbujali razmišljanja o pomenu šolske dediščine in o vrednosti njenega ohranjanja.

V prvi številki smo lahko prebrali zanimivosti o oblikovanju šolskega koledarja med 1929. in 1945., seznanili smo se s težavami judovskih študentov iz Poljske na ljubljanski univerzi pred drugo svetovno vojno. V posameznih prispevkih smo lahko sledili bogati zgodovini šolstva, tako na Ravnah na Koroškem, v Domžalah, Juršincih, Sv. Juriju v Slovenskih goricah, v Mostah v Ljubljani in v Trziču. O delu Slovenskega šolskega muzeja je poročalo poročilo za leto 2000., seznanjeni smo bili z razstavami Deset let glasbenega ateljeja Tartini, prirodoslovno razstavo v Muzeju novejšje zgodovine v Celju in razstavo Gimnazija Kranj in sto let njenih matur. Počastili smo osebna jubileja akademika prof. dr. Vasilija Melika in mag. Mladena Tancerja. Ob drugih rednih rubrikah pa nas je v novem poglavju Drobtinice iz šolske preteklosti prvi prispevek opozoril na to, koliko spominov lahko privre iz obledele fotografije, *kaj vse nam pripovedujejo zapisi iz starih pedagoških listov in kakšno zgodbo nam lahko pripoveduje star šolski zvonec.*²⁾

ŠOLSKA KRONIKA MED SLOVENSKO IN HRVAŠKO ZGODOVINO ŠOLSTVA IN VZGOJE

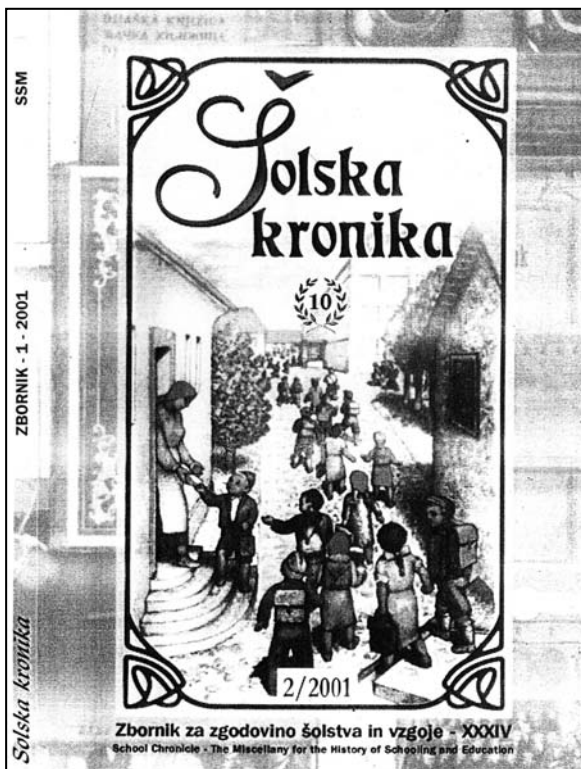
Koliko so članki in prispevki v Šolski kroniki, glasilu Slovenskega šolskega muzeja zanimivi in odmevni za raziskovalce in ljubitelje raziskovanja tradicije šolstva in vzgoje na Hrvaškem? Gotovo so tako za strokovnjake kot

---

²⁾ V drugi številki Šolske kronike 2001., ki je izšla po posvetu ob 100–letnici Hrvaškega šolskega muzeja v Zagrebu, je bilo temu jubileju posvečeno posebno poglavje Sto let hrvaškega šolskega muzeja 1901.–2001. z naslednjimi prispevki: *Šolstvo v XX. stoletju: posvet ob 100 letnici HŠM*, Zagreb, 25. do 27.10.2001. (B. Šuštar), V svetu slikanic. “*Od slikovnjaka do Vragobe. Hrvatske slikovnice do leta 1945.*” (M. Balkovec Debevec) in poročilo ob katalogu *stalne razstave Hrvaškega šolskega muzeja* (T. Hojan).

ljubiteljske poznavalce obravnavane tematike zanimivi prispevki, ki jih prinaša Šolska kronika, še posebej to velja za splošnejše, teoretične članke, ki so pomembni pri raziskovanju zgodovine šolstva in vzgoje, ne le v ožjem slovenskem in hrvaškem, pač pa tudi v širšem evropskem prostoru. Mnogi prispevki so zanimivi tudi kot primerjalni prispevki o razvoju šolstva v Sloveniji na eni strani in na Hrvaškem na drugi. Prav tako pa Šolska kronika ves čas objavlja tudi prispevke hrvaških sodelavcev ali piše o pomembnejših dogodkih na področju preučevanje zgodovine hrvaškega

šolstva in pedagogike. Naj strnemo nekaj tovrstnih naslovov, ki smo jih v pričujočem prispevku že navedli in so bili objavljeni v Šolski kroniki zadnjega obdobja. Med prvimi so bila na primer poročila o razstavah v Hrvaškem šolskem muzeju (Marko Plavić, ŠK 25/1992.; Elizabeta Serdar, ŠK 26/1993. in ŠK (XXVII) 3/1994., 1996., 1997.). V spomin dolgoletnemu ravnatelju Hrvaškega šolskega muzeja prof. Branku Pleši je pisal Ivan Vavra, Andrej Vovko je podal knjižno poročilo Dominikansko opšte učilište u Zadru, avtorja Toma Vereša (5/1996.). Med strokovnimi prispevki je zanimiv članek Boža Jakovljeviča: Josip Bačić, Josip Ribarić in Josip Brnobić, hrvaški prosvetni delavci, istrski emigranti v slovenskih šolah (ŠK (XXVII) 3/1994.). Isti avtor je v šesti številki (1997.) predstavil življenje in delo istrskega učitelja Matka Krištofića, ki je večino svojega življenja preživel v Kopru in Mariboru. Ivan Vavra je leta 1998. (št. 7/XXXI) objavil Prispevek Antuna Cuvaja k ustanovitvi Hrvaškega šolskega muzeja v Zagrebu, Štefka Batinić pa je v isti številki pisala o hrvaškem šolskem sistemu konec XIX. stoletja. Branko Šuštar je poročal o novo odprti stalni razstavi Hrvaškega šolskega muzeja (ŠK (XXXIII) 9/št.2, 2000.),

prispevke o razvoju hrvaškega šolstva in pedagogike pa nameravamo v Šolski kroniki objavljati tudi v prihodnje.

SKLEP

Šolska kronika, zbornik za zgodovino šolstva in vzgoje, je glasilo Slovenskega šolskega muzeja. S svojim rednih izhajanjem predstavlja nadaljevanje tradicije Zbornika za zgodovino šolstva in prosvete, skupne revije šolsko–pedagoških muzejev v Ljubljani, Zagrebu in Beogradu, z začetkom v letu 1964. Poleg strokovnih delavcev Slovenskega šolskega muzeja članke v reviji prispevajo tudi drugi ugledni strokovnjaki, tako zgodovinarji, pedagogi in drugi preučevalci tradicije šolstva in vzgoje. Publikacija v največji meri prinaša prispevke, ki obravnavajo (tudi) šolstvo v XX. stoletju in ima kot taka pomembno mesto pri raziskovanju in ohranjanju številnih tehtnih ugotovitev o razvoju šolstva in pedagogike v tem obdobju.

LITERATURA:

1. *Šolska kronika, Zbornik za zgodovino šolstva in vzgoje* od številke 1 (XXV)/1992. do številke 10 (XXXIV)/2001.
2. *Šolska kronika, School chronicle*, Ljubljana, Presentation 1995.
3. Tancer, Mladen: *Bogat zgodovinski opus zbornika za zgodovino šolstva in prosvete (1–24)*
4. *Šolska kronika, Zbornik za zgodovino šolstva* 26, Ljubljana, 1993, str. 170–176
5. *Zbornik za povijest školstva i prosvjete* od številke I (1964) do 21 (1988)
6. *Zbornik za zgodovino šolstva in prosvete* 24, Ljubljana, Zagreb, 1991.

SCHOOL CHRONICLE – A MISCELLANY ON THE HISTORY OF SCHOOLING AND EDUCATION (Summary)

School Chronicle, a miscellany on the history of schooling and education, is a regular publication of the Slovenian School Museum. It emerged from the tradition of the Miscellany on the History of Schooling and Education (Zbornik za zgodovino šolstva in prosvete), a combined journal of school and education museums in Ljubljana, Zagreb and Belgrade that was first published in 1964. Due to the scarcity of finance, the Educational Museum in Belgrade stopped its cooperation at Volume 23. The last volume, i.e. Volume 24, of the combined miscellany of the Croatian School Museum in Zagreb and the Slovenian School

Museum in Ljubljana appeared in 1991. In the next year, 1992, Volume 25 of the miscellany was published under a new name, the School Chronicle, and has subsequently appeared as an independent publication of the Slovenian School Museum. In 2001 we published the tenth volume of the School Chronicle which, since 1999, has appeared twice a year.

We who edit the publication like to abide by the saying that we should study the ancient to know the new. The fundamental motto of the School Chronicle team is that all knowledge is hardly understandable and invalid unless we know its developmental routes and roots. By studying the history of schooling, we can show our readers ways to find solutions to contemporary educational issues.

Publishing the miscellany every year (in more recent times two volumes a year) is an extremely demanding job for a museum limited in resources and requires great effort and a range of activities. The journal publishes the results of research undertaken by the Museum's associates, researchers at institutes and universities as well as experts from schools, museums, archives and others dealing with education. The miscellany is designed for everyone engaged in the tradition of schooling and education, especially teachers, experts on the history of schools and education, and junior researchers at primary and secondary schools.

The School Chronicle covers historical aspects of education, training and schooling, ranging from theoretical contributions, studies of local history, as well as overviews of biographies and bibliographies. Most articles discuss the history of schooling in the territory now known as Slovenia, but also tackle nearby countries and the broader European area. The main regular headings are: Articles and discussion papers, Contributions and materials, School reminiscences, Anniversaries (of schools and teachers), Museum activities, Reports and reviews. Volumes of the tenth year include a new heading, Bits and pieces from the school past, intended particularly to encourage reflections on the significance of school heritage and its preservation. Key articles come with an abstract in English and a summary in German, while the titles of all contributions have English and German translations. The papers are classified according to the UDK classification, and the topics covered by the School Chronicle are entered into the Cooperative Online Bibliographic System (Cobiss).

A detailed overview of the Miscellany for the History for Schooling and Education (1–24), as well as a bibliography of articles by Slovenian authors, was prepared by Mladen Tancer and published in the School Chronicle No. 26 (Ljubljana 1993). On the occasion of the international conference of

school museums and collections on the school history in 1995 in Germany (Göldenitz – Rostock), Branko Šuštar presented the publication from 1992 to 1995 in a special issue of the School Chronicle. This contribution presents the School Chronicle in the period from 1992 to 2001, as well as its significance for researching schooling of the 20th century. Special mention is made of the contributions dealing with Croatia's history of schooling, ranging from the initial contributions, such as the report on the exhibitions of the Croatian School Museum (Marko Plavić, School Chronicle (SC) 25/1992; Elizabeta Serdar, SC 26/1993 and SC (XXVII) 3/1994), and professional contributions, such as those by Josip Bačić, Josip Ribarić and Josip Brnobić, Croatian educators, Istrian refugees in Slovenian schools (Božo Jakovljević, SC (XXVII) 3/1994) all up to the last papers published in the School Chronicle appearing in 1998, i.e. one hundred years of the Slovenian School Museum; the contribution of Antun Cuvaj to the establishment of the Croatian School Museum in Zagreb (Ivan Vavra), the Croatian School System at the end of the 19th century (Štefka Batinić) and reports on the new permanent exhibition at the Croatian School Museum (Branko Šuštar, SC (XXXIII) 9/ No. 2, 2000).

Key words: the School Chronicle (a miscellany), the Slovenian School Museum (Ljubljana), the history of schooling and education, pedagogical periodicals